

Vergaderjaar 2025–2026

29 279

Rechtsstaat en Rechtsorde

Nr. 1012

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 maart 2026

Het afgelopen jaar zijn door de voormalig Staatssecretaris voor Rechtsbescherming en de voormalig Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid verschillende brieven aan uw Kamer gestuurd over de uitwerking van twee maatregelen, te weten de (i) invoering van de gratis betalingsherinnering en (ii) de mogelijkheid voor het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) om bij overmacht of hardvochtige situaties de ophogingen bij Wahv-boetes kwijt te kunnen schelden. Met deze maatregelen kan een bijdrage worden geleverd aan het voorkomen van kostenoploop, zodat zo veel mogelijk wordt voorkomen dat mensen (verder) in de problemen komen als gevolg van (verhoogde) Wahv-boetes. Zo worden mensen met de invoering van de pilot betalingsherinnering niet direct met extra kosten geconfronteerd als zij een keer vergeten om tijdig te betalen. De mogelijkheid om mensen die verkeren in situaties van overmacht of in geval van onevenredig hardvochtige effecten te helpen door verhogingen bij Wahv-boetes (gedeeltelijk) kwijt te kunnen schelden, biedt het CJIB meer mogelijkheden om te komen tot een meer persoonsgerichte inning.

In de brief van 4 april 2025 over deze maatregelen is aangegeven dat Uw Kamer in het eerste kwartaal van 2026 wordt geïnformeerd over de eerste ervaringen met het kwijtschelden van ophogingen wordt gedeeld en waarin wordt vooruitgeblikt op de aanstaande start van de pilot gratis betalingsherinnering.¹ Dat doe ik met deze brief. Daarnaast doe ik met deze brief de toezegging uit het Commissiedebat Verkeersveiligheid van 11 februari 2025 gestand om uw Kamer te informeren over het percentage Wahv-boetes dat jaarlijks direct worden betaald en het percentage boetes dat worden verhoogd omdat de boete niet is betaald of geen betalingsregeling is getroffen.²

¹ *Kamerstukken II 2024–2025 29 279, nr. 931. Kamerstukken II 2024–2025 29 279, nr. 985.*

² TZ202502-180.

Eerste ervaringen kwijtschelding ophogingen Wahv-boetes

Sinds 1 juni 2025 heeft het CJIB de mogelijkheid ophogingen bij Wahv-boetes in geval van overmacht of onevenredig hardvochtige effecten (gedeeltelijk) kwijt te schelden. In de periode van 1 juni 2025 tot eind februari 2026 heeft het CJIB ongeveer 760 verzoeken voor kwijtschelding van de verhogingen van verkeersboetes ontvangen. Tijdens het schrijven van deze brief zijn hiervan bijna 390 verzoeken toegewezen en ongeveer 160 verzoeken afgewezen. Het overige deel van de verzoeken is op dit moment nog in behandeling. Mensen die om kwijtschelding van de verhogingen verzochten, hebben soms meerdere verkeersboetes die bij de beoordeling worden betrokken. In de meeste gevallen worden de verzoeken gedaan door de betrokkene zelf, gemachtigde familieleden of schuldhulpverleners. Na kwijtschelding wordt voor de nog te betalen verkeersboete vaak een betalingsregeling afgesproken.

Het CJIB ervaart de mogelijkheid van kwijtschelden als positief en noodzakelijk om bij onevenredige gevolgen van de verhogingen bijzonder maatwerk te kunnen leveren. Het contact met betrokkenen zorgt er volgens het CJIB voor dat mensen zich gezien en begrepen voelen, waardoor de stress voor mensen in moeilijke situaties afneemt. Deze aanvullende dienstverlening kan voor mensen het verschil maken en sluit aan op het persoonsgericht en maatschappelijk verantwoord innemen van verkeersboetes.

Zoals in eerdere Kamerbrieven is aangegeven gebruikt het CJIB een beoordelingskader bij het beoordelen van verzoeken tot kwijtschelding. Daarnaast wordt in de tussentijd gewerkt aan een wetsvoorstel waarmee de Minister, en daarmee het CJIB, de wettelijke bevoegdheid tot kwijtschelding krijgt.

Start pilot gratis betalingsherinnering

Op 3 september 2025 is uw Kamer geïnformeerd over de financiering van de pilot gratis betalingsherinnering bij Wahv-boetes.³ Daarin is aangekondigd dat het CJIB per 1 juli 2026 zal starten met de pilot. Vanaf deze datum zullen alle mensen met een openstaande Wahv-boete gedurende de periode dat de pilot loopt een betalingsherinnering ontvangen voordat de eerste ophoging wordt opgelegd. Zo kan worden beproefd of een herinnering ervoor zorgt dat mensen die zijn vergeten te betalen dit alsnog doen of een betalingsregeling treffen en zo ophogingen voorkomen. Inmiddels is duidelijk dat het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Datacentrum (WODC) de pilot zal monitoren en evalueren. Uw Kamer wordt geïnformeerd over de uitkomsten hiervan.

Cijfers inning Wahv-boetes

In het Commissiedebat Verkeersveiligheid van 11 februari 2025 is toegezegd uw Kamer jaarlijks te informeren over hoeveel Wahv-boetes van de in totaal bijna 8 miljoen direct betaald worden en hoeveel verkeersboetes na verhoging vanwege het verstrijken van de betaaltermijn worden betaald. Bij de beantwoording van deze vraag is het van belang dat steeds meer mensen gebruik maken van de mogelijkheid om hun boetes door middel van een betalingsregeling te betalen. Ook deze personen betalen «direct» en niet pas na verhoging. Omdat in een betalingsregeling meerdere vorderingen kunnen zijn opgenomen en de betaling wordt verspreid over meerdere maanden, kan de afdoening van een enkele Wahv-boete hierdoor langer duren.

³ Kamerstukken II 2024–2025 29 279, nr. 985.

Om de gestelde vraag te kunnen beantwoorden is daarom gekeken hoeveel boetes na één jaar en na drie jaar zijn betaald en of deze zijn betaald na enkel het versturen van de eerste aanschrijving of na het versturen van aanmaningen.⁴ Na één jaar bedraagt het totale inningspercentage 88,6%, waarvan 82,2% direct heeft betaald na het versturen van de initiële verkeersboete. Na drie jaar is dit percentage opgelopen tot 92,7%, waarvan 85,5% direct heeft betaald na het versturen van de initiële verkeersboete. Voornoemde cijfers zullen in het vervolg worden meegenomen in het jaarbericht Wahv dat het CJIB jaarlijks op zijn website publiceert.

Afsluiting

Met de mogelijkheid tot het kwijtschelden van ophogingen is afgelopen jaar een nieuwe stap gezet richting een meer persoonsgerichte tenuitvoerlegging van verkeersboetes. Ik zie dat het CJIB met deze nieuwe mogelijkheid meer kan betekenen voor mensen en kan zorgen voor de menselijke maat bij het betalen van hun verkeersboete(s). Zo wordt zo veel als mogelijk voorkomen dat mensen als gevolg van verhoogde verkeersboetes (verder) in de problemen komen. Daar komt met de start van de pilot betalingsherinnering deze zomer weer een goede aanvulling bij. De persoonsgerichte tenuitvoerlegging blijft de komende tijd mijn aandacht houden.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
K.T. van Bruggen

⁴ Voor de inningspercentages na één jaar is gekeken naar de verkeersboetes uit 2024. Voor de percentages na drie jaar gaat het om boetes uit 2021. Het was nog niet mogelijk naar de boetes uit 2025 te kijken, omdat nog niet voor alle boetes uit dit jaar de initiële aanschrijvingstermijn is verstreken. Dit zou de cijfers incompleet maken.